Világ proletárjai, egyesüljetek!

VÁRPALOTAI NAPLÓ

AZ MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XVII. évfolyam — 63. szám. ÁRA 60 FILLÉR Szerda, 1961. március 15.

Hruscsov elvtárs beszéde Akmolinszkban (5. oldal)

Alkotó hazaszeretet

Veszprémben emléktábla jelzi a Bakony Szálló épületének falán: itt időzött Petőfi Sándor 1848-ban, pár nappal azelőtt, hogy márciusi forradalomtól terhes fővárosba sietett volna. Naplójában is emléket állít a negyvennyolcas március idusát megelőző, izgalommal, várakozással teli napoknak, óráknak. Vulgáris, különösebb jelentőséggel egyáltalán nem bíró „búvárkodás" volna, ha csupán az életrajzi vonatkozás vékony fonalával kívánnánk feltárni március 15-ének, a magyar történelem e nevezetes napjának Veszprém megyei „aktualitását". Mert ezt az aktualitást nem aprócska történelmi adatok, jelentéktelen vonatkozások adják, hanem valami egészen más. Az, hogy ennek a megyének, a Bakony és a Balaton vidékének egyszerű, dolgozó népe is részese volt annak a társadalmi mozgalomnak, amely a polgári demokratikus forradalmat előkészítette s a Habsburg gyarmati elnyomás elleni szabadságharcot megvívta. És az, hogy ennek a megyének népe is 1945-ben láthatta valóra válni 1848 minden törekvését; azt, hogy mint az egész dolgozó magyar nép, ennek a megyének dolgozói is helyesen értékelik 1848 jelentőségét; helyesen értelmezik és helyesen váltják valóra 1848 március 15-ének eszméit.

Helyesen — ezen van itt a hangsúly. Hiszen a polgári demokratikus forradalom és a nemzeti függetlenségi harc eszméit nemegyszer használták fel azóta reakciós, haladásellenes célok cégéreül. A polgári demokratikus forradalom haladó céljait valóban a népi demokrácia, a mi szocializmust építő társadalmi rendünk váltotta valóra.

Mi talán kevesebb külsőségek között, de igazabban ünnepeljük március 15-ét. Munkával, a gazdasági, politikai és kulturális életben elért eredményeinkkel ünnepeljük. Alkotó hazaszeretet a miénk. Az a tény, hogy megyénk parasztsága két évvel ezelőtt az elsők között tért át a szocialista nagyüzemi gazdálkodásra, azt is jelenti, hogy megyénkben az elsők között fejeződött be a szó legmélyebb értelmében negyvennyolc nagy célkitűzése: a jobbágyfelszabadítás. Hiszen ez a tény nemcsak a jobbágyterhek eltörlését, nemcsak a parasztság földhözjuttatását jelenti (ami már 1945-ben bekövetkezett), hanem azt is, hogy parasztságunk a gazdasági és kulturális felemelkedés egyetlen lehetőségét is kezébe vette. Az a tény, hogy megyénk fejlett iparral rendelkezik, hogy megyénk gazdasági, politikai és kulturális életét a munkásosztály képviselői irányítják és vezetik, azt is jelenti, hogy a plebejus tömegek leszármazottai kerültek hatalomra nemcsak elvben, de gyakorlatban is. Azoknak a tömegeknek a leszármazottai, amelyek 1848-ban a Lánchídon felkoncolták a Habsburgok lakáját, Lambergot.

Ezek az eredmények szorosabban fűznek bennünket 1848-hoz, mint az az emléktábla a Bakony Szálló falán.

(K. I.)

Kiosztották az 1961. évi Kossuth-díjakat

Kedden délelőtt az Országház Kupolacsarnokában adták át az 1961. évi Kossuth-díjakat.

Az ünnepségen jelen volt *Dobi István*, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, *Kádár János*, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, *Dr. Münnich Ferenc*, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, *Kállai Gyula*, a Minisztertanács első elnökhelyettese, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, *Szirmai István*, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, *Kristóf István*, az Elnöki Tanács titkára, *Benke Valéria*, *Csergő János*, *Czottner Sándor*, *dr. Doleschall Frigyes*, *Losonczi Pál* miniszterek, *Kiss Árpád*, az Országos Tervhivatal elnöke, *Friss István*, *Németh Károly*, *dr. Orbán László*, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai, a Központi Bizottság osztályvezetői, *Pap János* elvtárs, az MSZMP Veszprém megyei Bizottságának első titkára, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, *dr. Rusznyák István*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, *dr. Molnár Erik* akadémikus, a Kossuth-díj Bizottság elnökhelyettesei, valamint a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezetője.

Az ünnepségen *Dobi István* az Elnöki Tanács elnöke beszédet mondott:

Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány nevében szeretettel köszöntöm Önöket, akik kiemelkedő tudományos, művészeti és termelési eredményeikért Kossuth-díjban részesülnek, — mondotta Dobi István, majd így folytatta:

Az alkotó, termelő tevékenység e magas elismerése jelzi, hogy kormányunk, szocialista rendszerünk az élet minden területén szabad lehetőségeket biztosít a tehetség, a tudományok kibontakozásához, az eredményes termelő munkához.

A Minisztertanács határozatát dr. Gál Tivadar, a forradalmi munkás-paraszt kormány titkárságának vezetője ismertette.

Az új Kossuth-díjasok nevében dr. Manninger Rezső mondott köszönetet a kitüntetésekért.

Az 1961. évi Kossuth-díjasok

A kormány a tudományok, találmányok, újítások, a termelőmunka módszerének alapvető tökéletesítése terén elért eredményeiért

A KOSSUTH-DÍJ 1. FOKOZATÁVAL ÉS A VELEJÁRÓ 50 000 FORINTOS PÉNZJUTALOMMAL TÜNTETI KI:

dr. Manninger Rezső Kossuth-díjas akadémikust, a Magyar Tudományos Akadémia alelnökét, az Állatorvostudományi Főiskola tanszékvezető egyetemi tanárát, az állatorvostudományok területén az utolsó 10 évben elért, nemzetközileg is elismert tudományos munkásságáért.

A KOSSUTH-DÍJ 2. FOKOZATÁVAL ÉS A VELEJÁRÓ 35 000 FORINTOS PÉNZJUTALOMMAL TÜNTETI KI:

Gál Istvánt, a Tatabányai Szénbányászati Tröszt igazgatóját, a szénvagyon növelése és feltárása, valamint a széndúsítás és iszapolási eljárás korszerűsítése terén végzett nagyértékű munkásságáért;

dr. Donhoffer Szilárdot, az Orvostudományok doktorát, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Kórélettani Intézet igazgatóját, tanszékvezető egyetemi tanárt, a testhőmérséklet és az energiaforgalom központi idegrendszeri szabályozására vonatkozólag végzett kutatásaiért;

Mezei Barnát, a Chinoin Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára főmérnökét és

Sárdy Lórántot, a Biogal főmérnökét, a hazai antibiotikumok nagyüzemi gyártásának megteremtéséért és a fermentációs technológia szakadatlan fejlesztéséért (a díj egyenlő arányban megosztva);

dr. Maróth Károly akadémikust, az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészettudományi karának tanszékvezető egyetemi tanárát egész élete munkásságáért, különösen „Die Anfänge der griechischen Literatur" című munkájáért.

A KOSSUTH-DÍJ 3. FOKOZATÁVAL ÉS A VELEJÁRÓ 20 000 FORINTOS PÉNZJUTALOMMAL TÜNTETI KI:

dr. Polinszky Károlyt, a kémiai tudományok kandidátusát, a Veszprémi Vegyipari Egyetem dékánját, tanszékvezető egyetemi tanárt, a technológiai irányú vegyészmérnök-képzés alapelveinek korszerű és hazai viszonyoknak megfelelő tudományos kidolgozásáért és gyakorlati megvalósításáért;

dr. Gerlei Ferencet, az orvostudományok kandidátusát, a Szabolcs-Szatmár megyei Kórház főorvosát, több mint három évtizedes sokoldalú és kiemelkedő egészségügyi munkájáért;

dr. Tarján Imrét, a fizikai tudományok kandidátusát, a budapesti Orvostudományi Egyetem Orvosi Fizikai Intézetének igazgatóját, tanszékvezető egyetemi tanárt, a kristályfizika területén elért tudományos és gyakorlati eredményeiért;

Tandori Károlyt, a matematikai tudományok doktorát, a szegedi Tudományegyetem természettudományi kar függvénytani tanszékének docensét, az ortogonális sorok emelésében elért jelentős eredményeiért;

Zsidai Jánost, a Nógrádi Szénbányászati Tröszt szorospataki üzeme csoportvezető vájárját, a korszerű biztosításban, valamint az ifjúság és a bányaszakemberek nevelésében elért kimagasló eredményeiért;

Haraszti Istvánt, a Dinamó Villamos Forgógépgyár főmérnökét, a technológia fejlesztése terén elért eredményeiért, a villamos forgógépgyártás korszerűsítéséért és az új korszerű villamos motorsorozat bevezetése terén végzett odaadó, úttörő jellegű munkájáért;

Litvin Józsefet, a Dimávag Gépgyár lakatosát, 40 éves kimagasló szakmai munkássága elismeréséül és szakmájának magas szintre emeléséért;

dr. Sövegjártó Jánost, a műszaki tudományok kandidátusát, a Magnezi Tűzállóanyaggyár kutatómérnökét, a krómmagnezittégla minőségének tökéletesítéséért, a magnezitércek, valamint a dolomitok zsugorítására vonatkozó találmányaiért;

Lengyel Lajost, a Kossuth Nyomda igazgatóját, a könyvnyomtatás és könyvdíszítés művészi színvonalának emelése terén elért eredményeiért;

Fejes Sándort, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetőjét, a hazai korszerű nagyüzemi gyümölcsösök telepítési, üzemszervezési és agrotechnikai módszereinek fejlesztéséért;

Tőke Jánost, a kemencsaljai „Úttörő" Termelőszövetkezet elnökét, a termelőszövetkezet gazdasági és szervező munkájában elért eredményeiért;

Oláh Jánost, a Héki Állami Gazdaság igazgatóját, a vezetése alatt álló állami gazdaság racionális gazdálkodásának megszervezéséért, kiváló növénytermelési, állattenyésztési, üzemi- és munkaszervezési eredményeiért;

Almássy Károlyt, a tokaji Állami Gimnázium tanárát és

Bakonyi Józsefet, a Tokajhegyaljai Állami Gazdaság főkertészét, a mezőgazdasági gyakorlati oktatásban — különösen a szőlészetben — elért eredményeikért (a díj egyenlő arányban megosztva);

Berend T. Ivánt, a történelem-tudományok kandidátusát, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem gazdaságtörténeti tanszékének docensét és

Ránki Györgyöt, a történelem-tudományok kandidátusát, a Magyar Tudományos Akadémia Történelemtudományi Intézetének tudományos titkárát, a magyarországi kapitalizmus gazdaságtörténete területén végzett kutatásokban elért eredményeikért (a díj egyenlő arányban megosztva);

Szita Flóriánt, a pesterzsébeti Vasas Művelődési Ház igazgatóját — a pesterzsébeti művelődési ház igazgatójaként sok éven át kifejtett eredményes munkájáért.

*

A kormány a művészet és irodalom terén kifejtett munkásságáért

A KOSSUTH-DÍJ 1. FOKOZATÁVAL ÉS A VELEJÁRÓ 50 000 FORINTOS PÉNZJUTALOMMAL TÜNTETI KI:

Ferencsik János Kossuth-díjast, az Állami Operaház és az Állami Hangversenyzenekar főzeneigazgatóját, kiemelkedő karmesteri tevékenységéért, különösen Bartók Béla műveinek tolmácsolásáért.

A KOSSUTH-DÍJ 2. FOKOZATÁVAL ÉS A VELEJÁRÓ 35 000 FORINTOS PÉNZJUTALOMMAL TÜNTETI KI:

Holló László festőművészt, a képzőművészek alföldi csoportjában kifejtett kiemelkedő művészi teljesítményeiért, egész munkásságáért.

Értekeztek a Középdunántúli Szénbányászati Tröszt üzemeinek vezetői

Tegnap egésznapos értekezletre jöttek össze Veszprémben a Középdunántúli Szénbányászati Tröszt üzemeinek igazgatói, főmérnökei, párttitkárai, szakszervezeti vezetői és számos könyvelője, hogy megvitassák a hároméves terv során elért eredményeket, illetve meghatározzák az elkövetkező idők teendőit.

Az értekezleten megjelent *Háry Béla* elvtárs, az SZMT vezető titkára, és *Hidasi István* elvtárs, a KDT igazgatója, a megyei pártvégrehajtó bizottság tagjai, *Ábrahám Ferenc* elvtárs, a megyei pártbizottság ipari és közlekedési osztályának vezetője, *Czintula László* elvtárs, a kerületi bányaműszaki felügyelőség vezetője, és *Sifkovits Nándor* elvtárs, a Nehézipari Minisztérium szénbányászati főosztályának területi főmérnöke.

A megbeszélésen *Hidasi István elvtárs*, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja, a tröszt Kossuth-díjas igazgatója tartott beszámolót, majd számos hozzászólás hangzott el. Az értekezlet anyagának ismertetésére visszatérünk.

Ülést tartott a fiatal műszakiak és közgazdászok megyei tanácsa

Tegnap délelőtt Veszprémben a Fiatal Műszakiak és Közgazdászok Megyei Tanácsa ülést tartott, ahol megbeszélték, milyen támogatást kell adni ahhoz, hogy év végére 900-an megszerezzék a Szakma Ifjú Mestere címet, mintegy 1200-an legyenek munkabrigádok tagjai és, hogy az ifjúsági brigádok legalább 50 százaléka küzdjön a szocialista címért. A tanács úgy határozott, hogy a vegyipari védnökség keretében a szükséges helyeken szakértő bizottságok vizsgálják meg a beruházások gazdaságosságát. A feladatok megoldására újjá szervezik a városi, illetve üzemi tanácsokat és köröket. Az értekezlet érdekvédelmi kérdésekkel is foglalkozott.

Románia ENSZ-küldöttségének nyilatkozata

New York (TASZSZ). Mezincescu, az ENSZ-közgyűlés 15. ülésszakán részvevő román küldöttség vezetője hétfőn felkereste Boland-et, a közgyűlés elnökét, és felhívta figyelmét arra, hogy *az ülésszak második részének munkája nem halad kielégítő módon.* Mezincescu kifejtette, hogy az ülésszak második részének megnyitása óta egy hét telt el, de a gyámsági bizottság kivételével egyetlen fontos bizottság, sőt maga a közgyűlés sem látott újra munkához.

Mezincescu *elsősorban utalt az általános és teljes leszerelés kérdésére, amely életbevágóan fontos minden államra nézve.*

A román küldöttség vezetője kijelentette: küldöttsége nem helyesli a közgyűlés munkájának halogatására irányuló kísérleteket, és követelte, hogy az ülésszak valóban lásson munkához.